

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 126. An Inquisitor dispensare possit ab irregularitate cum
praefatis excommunicatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

inocatione persistit, extunc velut heretici con-
demnentur.

4 Quidam sunt taliter excommunicati, quia sunt
receptatores, defensores, & fautores hereticorum,
& publicantur excommunicati. Isti si stant per
annum, poenis plurimis feriuntur, ut patet in cap.
Excommunicamus. s. credentes. de heret. de his
dictum est supra quaestione proxima.

COMMENT. CLXXIII.

Res potissimum conclusiones ponit de excom-
municatis persistentibus in excommunicatio-
ne, ut patet in sumario quaestionis, circa quas ni-
hil notatu dignum occurrit, quod non fuerit expli-
catum supra parte 2. super quaestio. 47. vide prae-
terea de hac materia illos, quos citauimus paulo an-
tea super quaestione 122.

QVAESTIO CXXXV.

An tales excommunicati ex causa fi-
dei absolui possint ab In-
quisitore.

Entesima vicesima quinta quaestio est: Vtrum Inquisitor possit
absoluere eos, qui steterunt per
annum in excommunicatione
animo pertinaci, uel alias pro
causa fidei sunt excommunica-
ti, si ad gremium Ecclesiae reuertantur?

Respondemus quod sic: quia tales (ut dictum
est supra quaestione proxima) ut heretici sunt ha-
bendi. Heretici autem, credentes, receptatores,
defensores, & fautores eorum, ab excommunica-
tione, quam incurrerunt, per Inquisitorem, si po-
niteant, possunt absolui: ut habetur in c. Ut offi-
cium. in prin. de heret. lib. 6. ubi praemisso de om-
nibus supradictis dicitur sic: Ut officium & infra
Si uero aliquis ex praedictis haeretica labe primi-
tus abiurata, redire ueluerit ad Ecclesiae unita-
tem, iuxta formam Ecclesiae absolutionis bene-
ficio impendatis.

COMMENT. CLXXIII.

Super hac quaestione nulla occurrit obscuritas
grauis, quae longa narratione egeat.

Primum, hac quaestio differt a superiori 122. in
qua uideatur auctor tractare idem privilegium;
nam ibi docuit quod Inquisitores possunt absolue-
re redeuntes ab haeresi, uel haeresi suspitione, qui
propterea fuerunt ipso iure excommunicati: hic
uero docet etiam posse absolue eos qui in excom-
municatione durarunt per annum animo pertinaci.

Sed dubitari poterat, quomodo possit Inquisitor
absoluere eos, qui per annum perdurant in excom-
municatione, cum anno elapso ut heretici sint con-
demnandi. c. cum contumacia. de heret. lib. 6.

Et breuiter respondeo, quod qui post annum re-

uertuntur, quamuis non audiantur quoad bona re-
cuperanda; audiuntur tamen quoad excusandum
crimen: & si misericordiam implorent, recipiuntur,
ut plene dixi supra in 3. parte super 13. modo
processum fidei terminandi.

QVAESTIO CXXXVI.

An Inquisitor dispensare possit ab ir-
regularitate cum praefatis ex-
communicatis.

Entesima vicesima sexta quaestio est:
Vtrum Inquisitor possit cum praedi-
ctis excommunicatis, si forsan irre-
gularitatem incurrerint, ubi respi-
scant super irregularitate dispensare?

Respondemus, quod non inuenitur, quod hoc
possit Inquisitor in iure cautum, nec in quibus-
cunque priuilegijs sibi concessum; quare non po-
test cum talibus dispensare.

COMMENT. CLXXV.

Na est conclusio: Cum redeuntibus, si forte
aliquam incurrerint irregularitatem, Inqui-
sitor non potest dispensare, quia non inuenitur sibi
concessum.

Inquisitores secum mutuo dispensare posse su-
per irregularitate, si quis eorum fortassis quando-
que eam contraxerit, docuit Eymericus 3. par. q.
27. & dixi supra in hac 3. parte super q. 23. Rur-
sus, eos posse absolue redeuntes ab excommuni-
catione, paulo antea demonstrauit.

An autem non modo a censura excommunica-
tionis, sed etiam ab irregularitate, quam contingit
contrahere ob haeresim, uel apostasiam, cum re-
deuntibus possint dispensare, nunc ostendit, & con-
cludit id non licere Inquisitoribus, quia nullo iure
concessum id eis reperitur: uidem tradit reperto-
rium Inquisitorum uerbo, irregularitas. & alij
ueteriores.

Hodie hac lis sublata uidetur per rescriptum
Clementis VII. Pont. Max. quod incipit. Cum si-
cut. s. uobis etiam. quo conceditur facultas In-
quisitoribus, & eorum Commissarijs dispensandi
com clericis secularibus ac personis religiosis cu-
in suis ordinis super quauis irregularitate contra-
cta ob haeresim uel Apostasiam; quod etiam agno-
uerunt Locatus, in opere iudiciali uerbo, irregula-
ritas, num. 2. & Campegius apud Zanchinum tract.
de heret. cap. 27. uersic. Adde ulterius, id Clemen-
tis rescriptum refertur in fine huius operis inter
litteras Apostolicas pro officio sanctae Inquisi-
tionis.

Ceterum quid nobis de hoc articulo sentiendum
uideretur, supra in hac 3. parte super q. 113. ex-
plicauimus; ubi & irregularitatem contrahi pro-
pter haeresim, & super ea solum Romanum Pontifi-
cem dispensare diximus.

Rescriptum uero Clementis VII. circa hoc per po-
steriores

An Inquisi-
tores super irre-
gularitate di-
spensare pos-
sint.

feriores Pontificum extraneantes reuocatum esse videtur: adeo quidem vt Pius Papa Quintus anno M. D. LXXI. die sexta mensis Septembris Pontificatus sui anno secundo, Didaco de Spinosa generali Hispania Inquisitori inhiuerit, ne posset huiusmodi homines ad aliqua beneficia, aut si clerici forent, vt ad superiores ordines ascenderent, habilitare, aut cum presbyteris dispensare, vt in altaris ministerio deseruirent. Sed vide Maiolum libro 5. de irregularitate cap. 46. & Nauarum in Manuali confessorum cap. 27. titu. de tertia specie irregularitatis nu. 205. ex quo intelliges solum Papam dispensare in irregularitatibus prouenientibus, ex defectu anime.

DE INDULGENTIIS
pro fide laborantibus consequentibus.

QUESTIO CXXVII.

An Inquisitor conferre possit indulgentias accedentibus ad eius concionem pro fide factam.

Questio vicesima septima quaestio est: Vtrum Inquisitor clerico, vel populo, quem conuocat ad sermone[m] pro fide, quem interdum facit, vel alias habeat potestatem indulgentias conferendi?

Respondemus quod sic? viginti, vel quadraginta dierum, vt patet in litteris Apostolicis Clementis, Alexandri, & Urbani iij. Prae cunctis. §. priuandi praetera, uersic. necnon ubi dicitur sic: Necnon & largiendi viginti, uel quadraginta dierum indulgentiam, quoties opportunum uideritis, omnibus uel poenitentibus & confessis, qui ad uestram conuocationem propter hoc faciendam accesserint, plena sit nobis, & singulis uestrum praesentium tenore facultas.

COMMENT. CLXXVI.

Hoc priuilegium concedendarum indulgentiarum, ac distribuendorum Ecclesia thesaurorum, licet Pontificum proprium sit, ut docet Sotus lib. 4. sent. dist. 21. q. 1. art. 4. fauore fidei Inquisitoribus est tributum per Romanum Pontificem, vt quoties alio aliqua in fauorem fidei celebratur, possit Inquisitor concedere viginti uel quadraginta dierum indulgentiam.

Hoc priuilegium multi Pontifices concesserunt: nullus autem reuocauit. concessit Innocentius III. referri pro incipiente: Mahina eius temporis. item alio incipiente: Tunc potissime. & ante Innocentium III. concessit etiam Gregorius nonus referri pro incipiente: Ille humani generis. haec sunt impressa in Bullario litterarum Apostolicarum, in fine huius operis.

Relat. supra pag. 119.

Priuilegium concedendi indulgentias qui concesserunt Inquisitoribus.

Meminerunt huius priuilegij Reperitorium Inquisito. verbo, indulgentia. §. nunc videndum summa Armilla verbo, Inquisitor nu. 20. Ioannes Rojas tract. de haeret. par. 2. num. 415.

Num autem posteriores Pontifices Romani in his rescriptis easdem indulgentias concedentes modo censentur priores confirmare; verum etiam de nouo illas concedere, ita quod prioribus accumulenter, ut singuli viginti uel quadraginta dierum aut trium annorum per se concessisse uideantur. ita quod Inquisitores octuaginta dierum, aut centum sexaginta, & amplius concedere possint: item quod Pontifices non modo trium annorum,

sed sex uel nouem, uel quindecim indulgentiarum tribuisse uideantur, dubium esse possit. Bernardus Comensis in Lucerna Inquisitorum accumulati uideatur sentit e verbo, indulgentia eorum §. 5. sed uerius est, posteriores Pontifices easdem priores indulgentias confirmare, nec diuersas concedere: quod series rescriptorum indicat, & huius sententia uideatur esse auctor non obscure supra in hac 3. parte, in principio numero 55. & in omnibus se re modis terminandi processum fidei ubi nusquam apparet eum significare, vt huiusmodi indulgentia cumulatiue concedantur.

Benignius tamen esset, si sua Sanctitas fauore dei eas cumulari, vt homines ad fauendum Inquisitoribus hoc spiritali & maximo premio iuuari facilius excitarerentur.

QUESTIO CXXVIII.

An Inquisitor conferre possit indulgentias socijs ac notarijs suis.

uestio uicesima octaua quaestio est: Vtrum Inquisitor socijs uel notarijs, & notarijs habeat potestatem indulgentias conferendi?

Respondemus quod ipse non, sed dominus noster Papa conferet eis tres annos quando labora uerit. Et si in prosecutione moriantur, plenam confert remissionem peccatorum, vt patet in litteris Apostolicis Clementis, Alexandri, & Urbani iij. Prae cunctis. In quibus post praedicta uerba posita supra quaest. proxima dicitur sic: Socijs uel Fratribus uestri ordinis, & notarijs uestris, qui una uobiscum in prosecutione huiusmodi negotij laborauerint, & omnibus qui uobis personam astitierint in eodem negotio, & qui ad impugnandos haereticos, fautores, receptatores, & defensores eorum, ex animo uobis praestiterint auxilium, consilium, aut fauorem: de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, tres annos de inuenitis sibi poenitentijs relaxamus. Et si qui ex his in prosecutione huiusmodi negotij forte decesserint, eis peccatorum omnium, de quibus corde contriti, ac ore confessi fuerint, plenam ueniam indulgemus.

Relat. supra pag. 120.